

Periodisme del sud

ANDREU LONCÀ

Si l'enteniment no m'enganya, un dels forts defectes del periodisme a Espanya és que produeix uns lectors habituats a la consigna i desavesats al pensament. Vull dir que la llibertat d'expressió no ha significat un esforç per a la llibertat de pensar. Com que és més fàcil creure i obeir, cert lector de diaris no pensa.

Aquest estiu vaig passar uns dies bellíssims a Cortina d'Ampezzo. Per als lectors que no coneguin aquesta vila diré que aplega cada estiu certa burgesia italiana. Hi té casa, entre altres, el propietari de la fàbrica de pasta més coneguda d'Itàlia: la pasta Barilla.

A un dels seus càmpings no hi anem pas els burgesos: hi anem la classe mitjana amb la tenda de campanya. Vam anar a saludar-hi un senyor jubilat del Vèneto, que llegeix diaris. No era pas lector de diaris comunistes. Llegia els diaris

ELS ESPAIS NATURALS COM LES DOLOMITES SÓN IDONIS PER A LES REFLEXIONS MÍSTIQUES SOBRE LA VIDA QUOTIDIANA

de la dreta espanyola i els italians. I ens va convidar a cafè.

Aquest senyor, que estava casat amb una magnífica senyora que li cuidava la salut de manera visible, que feia el pa a casa, que tenia un forn per a les coccions dels aliments i altres amenitats, tenia el cap ple de consignes que repetia com si fossin veritats inalterables. Veritats bíbliques, anava a dir. Per exemple, defensava que la independència de Catalunya fóra impossible perquè, si s'esdevingués, al darrere, com les peces d'un dominó, vindrien a reclamar-la altres regions europees (entre les quals el Vèneto). Els grans estats europeus no deixarien que això passés.

El lector de diaris desconeixia els arguments de l'excessiva càrrega fiscal de Catalunya. Qualsevol altre argument li relliscava pel seu cervell impermeable. Aquesta impermeabilitat i inflexibilitat mental em sembla molt característica de qui només llegeix diaris. El senyor que llegia diaris tenia una casa a Orpesa. Ni se li havia passat pel cap d'aprendre el català de València. Considerava –una altra consigna– que amb el castellà ja en tenia prou i massa. Altre cop el mateix: cap altre argument era escoltat.

La tarda era magnífica. La seua caravana perfectament equipada era posada davant del riu i les muntanyes dolomítiques. La frescor de l'estiu que passarem en aquell lloc tan elevat no té cap punt de comparació amb les altes temperatures del pla de Lleida. Vull dir que són gent que viu bé. Quan arribarà l'hivern i aniran a l'apartament que han comprat a Orpesa. I mai no aprendran ni un "bon dia" de valencià. Llegiran *La Razón* i *El Mundo* i defensaran les seues consignes sense moure una pestanya. Des del meu punt de vista, el d'una llengua minoritària i minoritzada, i el de l'esquerra progressista, aquesta rigidesa mental que reflectia aquest senyor italià perfectament europeu i civilitzat –capaç, si calgués de tripular un avió– és l'exemple de la mena de lectors que produeix aquest periodisme del sud d'Europa. No hi veig sinó simulacre de dialèctica, simulacre d'expressió del pensament. Només hi veig inflexibilitat.